

transitie inloop naar sociale basis

Tijdens het debat tijdens de Week van de participatie (terugkijken: [klik hier](#)) hebben we vooruit gekeken naar de voorgestelde transitie van inloop dagbesteding naar de sociale basis. Voor een volgende stap hebben we gewerkt aan een visiedocument. Daarbij kijken we naar de functie en waarde van inloop, transitie en kansen voor vernieuwing. Maar ook hebben we zorgen en stellen we kritische vragen over risico's. En we doen aanbevelingen om de risico's te verkleinen.

kan de sociale basis het dragen?

De ambitie om mensen een plek te geven via inloop in de sociale basis (in samenspel met de buurtteams) wordt breed gedragen. Om dat goed te doen moeten we dat ook goed organiseren. De beweging naar collectieve ondersteuning kan alleen slagen wanneer de sociale basis versterkt wordt in dienst van groepen mensen met zwaardere problematiek. We signaleren dat deze opdracht de druk opvoert; vraag neemt toe, maar de mogelijkheden en expertise blijven op hetzelfde niveau.

krijgen mensen de ondersteuning die ze nodig hebben?

Inloop is een belangrijke functie voor steeds meer diverse en groeiende groepen, die (nog) niet in de huidige cijfers terug te vinden zijn. Het gaat niet alleen om ouderen en mensen met (O)GGz problematiek, maar ook om jongeren, nieuwkomers en mensen met een LVB. Hoe we in de stad deze verschillende groepen in de sociale basis welkom heten, aansluiten bij hun behoeften en ervoor zorgen dat ze de juiste ondersteuning krijgen, is wat ons betreft de grootste zorg.

Betreft

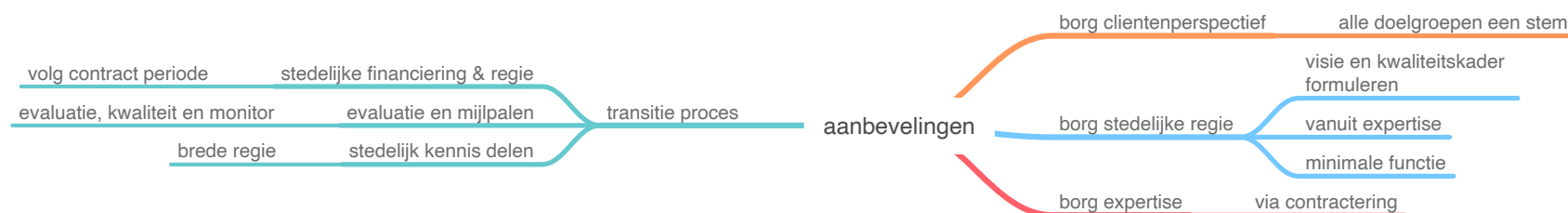
Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

Datum

november 2021

versterken sociale basis vraagt om regie

Vanuit de functie inloop kan er ondersteuning en expertise georganiseerd worden in de sociale basis. Dat lukt niet zonder stedelijke en inhoudelijke regie. Regie op het transitieproces zelf en praktisch (besluitvorming, sturing, financiering), maar zeker ook op inhoud (evaluatie en kennis delen), met randvoorwaarden voor het borgen van cliëntenperspectief en noodzakelijke expertise.

visiedocument

Dit document beschrijft een gezamenlijk visie op de transitie Inloop naar de sociale basis. Hierin verwoorden we, vanuit de praktijk, wat de waarde en het doel, de kansen en risico's van deze voorgenomen transitie zijn.

We hebben een tweetal begeleide sessies gehouden met een vijftal aanbieders¹ inloop om te komen tot deze gezamenlijke visie. Tijdens deze begeleide sessies met ondersteuning en mindmapping zijn aan de hand van de thema's (doel, behoefte, gebiedsgerichtheid, regie) de kansen en risico's in kaart gebracht. De visie hebben we aan een tweede groep aanbieders van de functie inloop² voorgelegd voor feedback en aanvulling. Vervolg is het delen met overige aanbieders dagbesteding, de gemeente (OJZ), welzijnspartners, stadsdelen en met de politiek - de transitie wordt immers voorgelegd voor besluitvorming aan de raad en is een politieke beslissing.

---

¹ Directies HVO-Querido, De Regenboog Groep, Cordaan, Roads en Waterheuvel

² Directies/management Leger des Heils, PerMens, Odensehuis

1 functie inloop

Inloop is een functie dagbesteding in het kader van aanvullende Wmo en een voorziening met bijzondere kenmerken en doelgroepen. Het verenigt het brede spectrum aan begeleidingsexpertise (van ouderen tot mensen met complexe (O)GGZ problematiek). De functie van inloop is veelzijdig: het biedt aan mensen de kans om aan te haken en (weer of nog) mee te doen, en hun kracht en netwerk te versterken.

De unieke kenmerken van inloop zijn de laagdrempeligheid en flexibiliteit, waardoor de functie werkt als:

- preventie
- aangrijpingspunt voor zorg en ontwikkelpotentie
- keten.

Betreft

Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

Datum

november 2021

De functie is een aangrijpingspunt voor zorg en ondersteuning in dienst van de maximale ontwikkelpotentie van mensen (zowel ontwikkeling, stabilisatie als begeleide achteruitgang). Mensen kunnen gemakkelijk en zonder drempel (registratie) terecht, waardoor een eerste stap richting de noodzakelijke ondersteuning gelegd kan worden (aangrijpingspunt). Doordat mensen in beeld zijn kan voorkomen worden dat mensen verkeerde, niet passende of uiteindelijk te zware zorg nodig hebben (preventie). Op deze manier vervult de functie een essentiële schakel in de keten van lichte naar zwaardere zorg (ouderen) en terug (oggz) (keten). Hiervoor wordt al geruime tijd aansluiting gezocht bij welzijn en biedt de transitie van inloop naar de sociale basis kansen voor versterking van deze schakelfunctie.

2 transitie naar sociale basis

De voorgestelde transitie van deze specialistische functie naar de sociale basis, positioneert de functie dichtbij en wijkgericht, buiten zorg en voor iedereen beschikbaar. We stonden stil bij de vraag welk probleem dit oplost en welke kansen het biedt.

De beweging sluit aan op de praktijk van aanbieders die in de wijk aanwezig zijn met hun expertise aansluiten op de functies waarin welzijn voorziet: in de buurt, in huizen van de wijk. Dat deze expertise de sociale basis kan versterken staat buiten kijf. Het draagt met de normaliserende omgeving bij aan het bestrijden van eenzaamheid en exclusie. Dat is tot nu toe in het sociaal domein niet gelukt. Denk aan vragen over veiligheid en weerstand vanuit burgers. Deze vragen kunnen we niet uit de weg gaan.

Inloop is niet los te beschouwen van de andere stedelijke voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en MO/BW. Transitie van inloop naar sociale basis brengt een proces van verandering; wijzigingen in de opdracht hebben gevolgen in de praktijk. Hierna verkennen we de kansen en de risico's van een deze transitie.

3 kansen en risico's

3.1 doelgroep en behoeften - ontvangen mensen de ondersteuning die ze nodig hebben?

Voor het in kaart brengen van kansen en risico's kennen gespecialiseerde aanbieders de zeer diverse behoeften van de verschillende doelgroepen van inloop in de praktijk. Vastgesteld werd dat de mensen waar het om gaat in de voorgenomen transitie zelf niet gehoord zijn.

Het is belangrijk inzicht te krijgen in de aansluiting op de behoeften van deze groepen en deze mee te wegen in de besluitvorming; op welke manier draagt een transitie bij aan een sterke inloopfunctie die aansluit bij wat mensen nodig hebben? Inzicht hierin voorkomt eenzijdig of economisch gedreven besluitvorming en 'wensdenken', waardoor het waarom van deze transitie steeds ter discussie gesteld zal blijven worden. Realistische ambities en gematigd tempo en een stedelijke regie kunnen dit voorkomen.

Betreft

Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

Datum

november 2021

Inloop is een functie voor uiteenlopende groepen mensen, die allen verschillende expertise vragen ten aanzien van problematiek, signalering, begeleiding en ketensamenwerking. De behoeftes verschillen in functie, context en moment. Dit vraagt om goede inschatting, flexibiliteit en beschikbaarheid van expertise waar en wanneer nodig.

3.2 gebiedsgericht - kan de sociale basis het dragen?

De kenmerken van inloop sluiten aan op het gebiedsgericht werken van buurtteams en sociale basis. Inhoudelijk is het zeer gewenst om de sociale basis geschikt te maken voor deze functie van signaleren, herkennen, welkom heten en doorgeleiden. Het krachtig model van inloop en omgekeerde inclusie³ zal van grote waarde zijn en acceptatie vergroten.

We benadrukken de kans die ligt in het aansluiten op de visie en partners (woningcoöperaties bijv.) rond leefbaarheid in de wijk(en). Wellicht kunnen er in samenspraak prioriteiten gesteld worden voor de meest kwetsbare wijken.

De verschillende doelgroepen vragen om verschillende voorzieningen en vooral expertise, waarin de locaties en organisaties werkzaam in de sociale basis (nog) niet kunnen voorzien. Een passende aanpak zorgt voor goed opgeleide medewerkers in de sociale basis en dat is noodzakelijk. Om de samenhang, netwerken en kennis te behouden is het parachuteren van de expertise een duurzame wijze van organiseren. Dat vraagt om stedelijk contracteren van specialistische aanbieders en het formuleren van heldere criteria voor de functie inloop in alle stadsdelen.

3.3. regie – risico's van transitie verkleinen

De functie inloop en het genoemde contracteren vraagt een stedelijke regie. We benadrukken het belang van stedelijk beleid, kwaliteitscriteria, opdrachtgeverschap, monitoring en ook financiering van de functie.

Wanneer de transitie ingezet wordt, zien we duurzaam stedelijk opdrachtgeverschap (zowel inhoudelijk als financieel) als een randvoorwaarde. Juist dat laat ruimte aan stadsdelen en invulling op stadsdeelniveau. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de

---

³ Voorziening maakt verbinding door buurt uit te nodigen om aan te sluiten.

Betreft

Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

Datum

november 2021

kennis, contacten en expertise die er in de centrale stad is. Dit voorkomt generalisatie en onvoldoende focus door beleidsarmoede op dit thema of door onvoldoende stabiliteit in de sociale basis. Hiermee willen we de overgang goed organiseren, maar vooral de functie en expertise blijvend waarborgen.

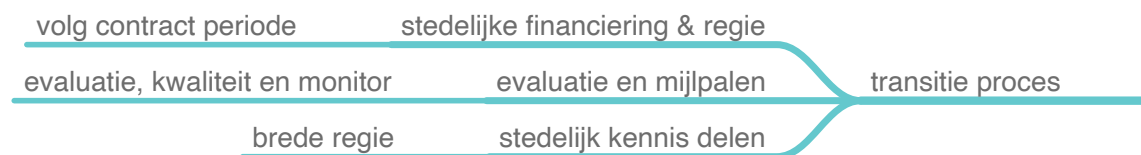
4 aanbevelingen en randvoorwaarden

Inloop is voor Amsterdam een essentiële functie in de stad. Dankzij de kenmerken is deze laagdrempelige voorziening een belangrijke schakel in de keten van zorg en ondersteuning voor verschillende doelgroepen.

De functie is een aangrijpingspunt voor zorg en ondersteuning en staat in dienst van zowel ontwikkeling, stabilisatie als begeleide achteruitgang voor verschillende doelgroepen. Inloop is de eerste schakel in de keten van lichte naar zwaardere zorg (ouderen) en terug (oggz). Hierdoor wordt al geruime tijd aansluiting gezocht bij welzijn en biedt de transitie van inloop naar de sociale basis kansen voor versterking van deze schakelfunctie.

transitie & proces

In de afweging voor een transitie hebben we stilgestaan bij de kansen en risico's. Belangrijk om in dit kader de volgende aanbevelingen mee te wegen voor de transitie periode zelf:

- volg minimaal de Wmo-contractering (6 jaar);
- het transitieproces goed inrichten omhelst mijlpalen en evaluatie, en de optie om terug te draaien wanneer onoverkomelijke obstakels zich voordoen;
- een stedelijke infrastructuur voor alle stakeholders voor kennisdelen is gewenst, om op inhoud richtinggevend te blijven.

Betreft

Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

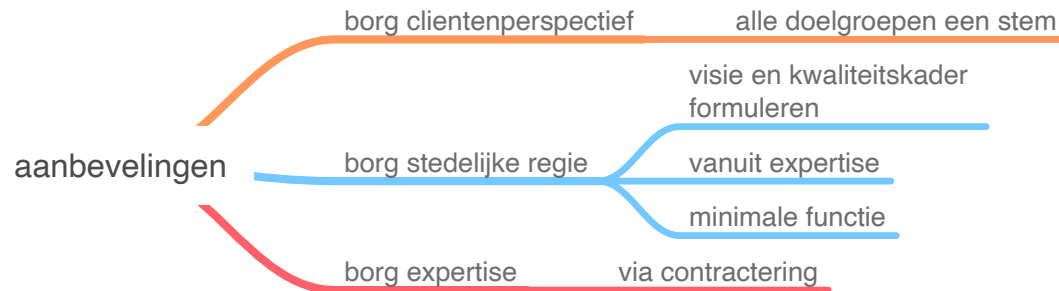
Datum

november 2021

Inloop is een functie die valt onder Wmo verantwoordelijkheid; dat vraagt van de gemeente om te formuleren wat de minimumvoorziening per stadsdeel moet zijn. Bovendien is het belangrijk om onderlinge afstemming tussen stadsdelen te faciliteren. Naast inhoudelijke is ook stedelijke regie op financiering noodzakelijk, verbonden aan expertise en inhoudelijke doelstellingen (stedelijk + stadsdelen). Alleen stedelijk kunnen we monitoring op risico's goed inrichten, zowel op verschillen als overeenkomsten tussen stadsdelen en niet alleen tijdens de transitie maar ook in de periode daarna.

transitie & randvoorwaarden

Wanneer het besluit is genomen en transitie vormgegeven wordt, is een aantal randvoorwaarden onontbeerlijk. We benadrukken de noodzaak van de duurzame functie van inloop voor zeer diverse doelgroepen, en vragen garanties op toegankelijkheid, tempo en continuïteit, door:

Betreft

Visiedocument transitie inloop naar sociale basis

Datum

november 2021

1. borgen cliëntenperspectief

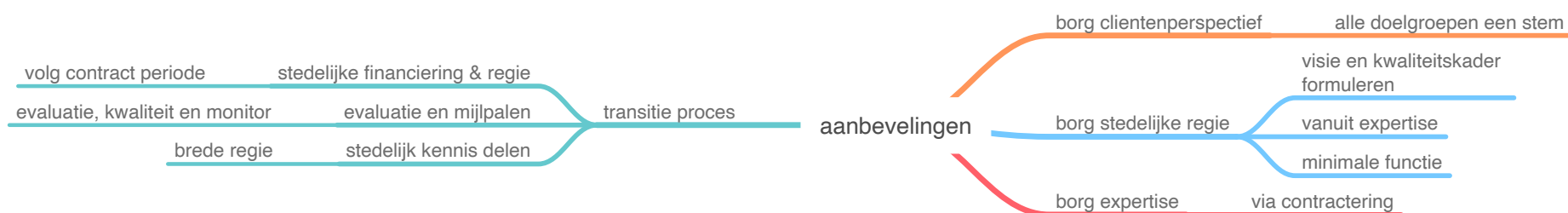
Alleen door het verzamelen en meewegen van het cliëntenperspectief op de inhoud, uitvoering en gevolgen van transitie van inloop kunnen we deze borgen en door ontwikkelen. Realiseer en positioneer het noodzakelijke cliëntenperspectief (zeker in een transitie periode) op inhoud, uitvoering en gevolgen van transitie van inloop naar de sociale basis in elke evaluatie en vervolgstap.

2. borgen stedelijke regie

Door inhoudelijke aansturing en verbinding op centraal niveau, gekoppeld aan continuïteit in financiering, wordt het mogelijk lokaal de inloop in de sociale basis goed en duurzaam te organiseren. Draag dus zorg voor een stedelijke regie op inhoud en middelen, en borg continuïteit, om zo het duurzaam organiseren van lokale inloop in de sociale basis mogelijk te maken.

3. borgen expertise inloop in sociale basis

Via contracteren van specialistische aanbieders voor deze functie - en het detacheren van medewerkers met expertise - in de sociale basis kan de inloop aan de behoefte voldoen. Contracteer expertise bij specialistische aanbieders om in te zetten voor de functie inloop in de sociale basis (parachuteren) om zo de expertise te behouden en te voldoen aan de noodzakelijke ondersteuning.

samenvatting in mindmap

